

Sygnatura akt XVIII C 4349/16

(...), dnia 16 stycznia 2017 r.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 16 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant: Joanna Sumińska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.

przeciwko P. R.

- o zapłatę 855,00 zł

1. zasądza od P. R. na rzecz Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 625 zł (sześciuset dwudziestu pięciu złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 16 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 219 zł (dwustu dziewiętnastu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

XVIII C 4349/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 kwietnia 2016 r. powód Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanej P. R. kwoty 855,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy pożyczki gotówkowej zawartej przez pozwanego z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. za pośrednictwem platformy internetowej. Powód nabył wierzytelność w drodze cesji od pierwotnego wierzyciela.

/pozew – k. 2-4 /

W piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2016 r. sprecyzowano kwotę dochodzoną pozwem, podnosząc, iż od dnia 1 stycznia 2016 r. powód wnosi o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie.

Strona pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie i nie stawiała się na rozprawie. W dniu 16 stycznia 2017 roku został wydany wyrok zaoczny, którym Sąd uwzględnił w niniejszej sprawie powództwo w części – oddalając żądanie odnośnie kwoty 230,00 zł (kosztów wezwań do zapłaty).

/ wyrok k. 29/

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie udzielania pożyczek.

Bezsporne

W dniu 21 lipca 2015 roku pozwana – jako konsument – zawarła na odległość z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. – jako przedsiębiorcą – umowę pożyczki gotówkowej 500 zł na okres od 21 lipca do 15 sierpnia 2015 roku. Pozwana miała zwrócić pożyczkodawcy kwotę 625,00 zł, z czego 125,00 zł stanowiła prowizja za udzielenie pożyczki.

Zgodnie z § 4.1 umowy pożyczka była oprocentowana a za udzielenie pożyczki była naliczana prowizja.

Bezsporne oraz umowa k 15 – 17, potwierdzenie przelewu k. 18

Powód oraz (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarli w dniu 29 grudnia 2015 roku umowę przelewu wierzytelności przysługujących cedentowi względem jego pożyczkobiorcy.

Bezsporne

Sąd ustalił okoliczności faktyczne na podstawie okoliczności bezspornych jako wynikających z niebudzących wątpliwości twierdzeń zawartych w pozwie (art. 339 § 2 k.p.c.), a także na podstawie przedstawionych przez powoda dokumentów. Wątpliwości Sądu wzbudziła kwota przewyższająca wartość 500,00 zł + prowizja 125 zł, to jest kwota 230,00 zł tytułem kosztów wezwań, zastrzeżonych w § 6 ust. 4 umowy ramowej (k.16).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie zaś z § 2 tegoż artykułu, w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Uznanie za prawdziwe twierdzeń pozwu nie uwalnia sądu od oceny zasadności żądania opartego na tych twierdzeniach. W wypadkach uzasadnionych wątpliwości nie można przyjmować za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych; w takiej sytuacji nie można wydać wyroku, opierając się tylko na tych twierdzeniach i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 14 sierpnia 1972 r. w sprawie III CR 153/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 60).

Jak stanowi art. 720 i nast. k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zawarta umowa stanowi tzw. umowę konsumencką.

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności (art. 509 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie cesjonariusz i pozwany zawarli umowę pożyczki za pomocą środka porozumiewania się na odległość. Faktem jest, iż obowiązek zwrotu pożyczki zależy od wykonania przez dającego pożyczkę własnego zobowiązania. Powód wykazał, że dający pożyczkę wykonał swoją część umowy poprzez przeniesienie na własność pozwanego określonej ilości pieniędzy.

W takiej zaś sytuacji powstaje obowiązek zwrotu pożyczki przez biorącego pożyczkę. Brak jest natomiast dowodu na zwrot pożyczki przez pozwaną. Pozwana prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy nie skorzystała z uprawnienia do złożenia odpowiedzi na pozew, w której mogłyby zakwestionować twierdzenia strony powodowej. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył dowodów na wywiązanie się przez pożyczkobiorcę z warunków umowy,

zatem w tej sytuacji nie budzi wątpliwości, że na pozwanej ciąży obowiązek zwrotu kwoty pożyczki w wysokości 625,00 zł (kapitał 500 zł, prowizja 125,00 zł).

Wobec powyższego uzasadnione jest roszczenie powoda o zwrot udzielonej pożyczki wraz z prowizją. Wprawdzie prowizja przekracza wartość odsetek maksymalnych, ale podkreślić należy, iż sama pożyczka dotyczyła niewielkiej kwoty na bardzo krótki okres czasu, więc nawet maksymalne odsetki składały się na niewielką kwotę. Nominalna wysokość prowizji była zaś niewielka (125,00 zł). Stąd też w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania przyjmowany przez Sąd w innych sprawach pogląd o konieczności badania, czy prowizja nie służy obejściu przepisów o odsetkach maksymalnych. Teza o możliwości potraktowania prowizji jako sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych został wyrażony w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie V ACa 622/14 (portal Orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Katowicach). Sąd w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony w przytoczonym orzeczeniu, iż postanowienia umowne, wprowadzające obok odsetek maksymalnych wygórowaną prowizję (ewentualnie inne dodatkowe opłaty), nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych. Jak już jednak zostało powiedziane – z uwagi na nominalnie niską wartość prowizji, niezasadne byłoby odwoływanie się w tej sprawie do art. 58 k.c.

Jeśli chodzi o kwestię opłat windykacyjnych (łącznie 230 zł) za pisemne wezwania do zapłaty i odsetki od tej kwoty, to podkreślić należy, iż w sprawie III Ca 1714/15 Sąd Okręgowy w Łodzi wyraźnie dopuścił badanie kwestii abuzywności również w ramach konstrukcji wyroku zaocznego i również w odniesieniu do opłat windykacyjnych.

Z tych względów do zawartej przez strony umowy mają zastosowanie przepisy dotyczące „niedozwolonych postanowień umownych” (art. 385¹ – 385⁴ k.c.). Zgodnie

z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy niezgodnione indywidualnie z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Wymienione w treści art. 385³ k.c. niedozwolone postanowienia umowne mają wyłącznie charakter przykładowy, stanowiąc swoistą regułę interpretacyjną ułatwiającą stosowanie art. 385¹ k.c.

W ocenie Sądu zastrzeżenie kwot po 20 zł za każde pisemne wezwanie oraz 150 zł za piąte pisemne wezwanie (§ 6 ust. 4 umowy ramowej k. 16) jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, co pozwala na przyjęcie, iż zastrzegająca ją klauzula w umowie, odsyłająca do tabeli opłat i prowizji, jest klauzulą abuzywną. Opłata ta jest rażąco wygórowana i nie ma żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistych kosztach kierowania pisemnych wezwań.

Powód nie udowodnił przy tym, iż postanowienie umowne ujęte w § 6 ust. 4 regulaminu było z pozwanym uzgodnione indywidualnie (art. 385¹ § 3 i 4 k.c.). W rozważanym wypadku postanowienie to nie wiąże zatem pozwanej z uwagi na treść art. 385¹ § 1 k.c.

Postanowienie o treści podobnej do zakwestionowanego postanowienia zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 9 października 2006 roku, sygn. akt XVII Amc 101/05, a do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umowy wpisane w dniu 3 stycznia 2007 roku pod numerem 978. W sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu: „Opłaty dodatkowe, które ponosi Zleceniodawca: - (...)

- za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty – 20 PLN
- za wysłanie wezwania do zapłaty raty – 30 PLN
- za wysłanie przedsądowego wezwania do zapłaty – 50 PLN
- za wizytę indyktorów w związku z brakiem spłaty 2 rat – 100 PLN - (...)

- za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym – 30 PLN

- za monit telefoniczny – 20 PLN -(...)”.

W uzasadnieniu ww. wyroku Sąd odnosząc się do ww. postanowienia stwierdził, co następuje: „W odniesieniu do postanowienia zakwestionowanego w punkcie g) pozwu Sąd zgodził się ze stanowiskiem powoda, według którego opłaty nałożone na konsumenta w kwestionowanym postanowieniu są rażąco wygórowane. Zgodnie z art. 735 ust. 1 k.c. za wykonanie zlecenia zleceniobiorcy należy się wynagrodzenie, ponadto zleceniodawca zobowiązany jest zwrócić zleceniobiorcy wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia - art. 742 k.c. W przedmiotowej umowie wynagrodzenie pozwanego stanowi prowizja za zarządzanie długiem. Wysokość wprowadzonych do umowy dodatkowych opłat powinna zatem znajdować uzasadnienie w rzeczywistych nakładach jakie musi ponieść pozwany w związku z podjęciem przedmiotowych czynności. W ocenie Sądu wysokość ww. opłat ustalona została w oderwaniu od rzeczywistych nakładów pozwanego, znacznie je przewyższając. Takie postanowienie, jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumenta uznać należało za niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385 § 1 k.c.”.

W związku z powyższym Sąd oddalił roszczenie powoda w kwocie 230,00 zł.

Jak stanowi art. 481 § 1 i § 2 jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Od dnia wytoczenia powództwa powód mógł domagać się odsetek od zaległości głównej jak i skapitalizowanych odsetek. Z uwagi na zmianę przepisu ustawy i zastąpienie odsetek ustawowych – odsetkami ustawowymi za opóźnienie – należało uwzględnić to sformułowanie w wyroku w oparciu o art. 316 k.p.c. nakazujący sądowi uwzględnienie stanu prawnego z chwili zamknięcia rozprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. bowiem strona powodowa wygrała proces jedynie w części tj. w około 73 %. Pełnomocnik powoda wnioskuje o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 270 zł i później tego żądania nie zmodyfikował. Ponieważ powodowi należał się zwrot poniesionych kosztów postępowania częściowo na jego rzecz podlegała zasądzeniu kwota 219 złotych.